

BESLUITVORMENDE NOTA
AAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS
No. 23.0000993

Afdeling/eenheid/cluster: Beleidsontwikkeling	Projectnaam: Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	Bijl.: 2	Datum: 11 september 2023	Steller: CE Binnenmars
--	--	-------------	-----------------------------	---------------------------

Portefeuille: V

Onderwerp: Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Voorgesteld besluit

1. Instemmen met het 'Gezond en Actief Leven akkoord' (GALA) door het plan van aanpak 2024-2026 te ondertekenen;
2. De raad informeren.

Inleiding

Op 3 februari 2023 ondertekende de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), GGD GHOR Nederland, Zorgverzekeraars Nederland en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) het GALA. Dit is in navolging op het Lokaal Preventieakkoord en het Sportakkoord. Het Rijk besloot om een aantal akkoorden en regelingen over gezondheid te bundelen in één integraal akkoord. In het GALA staan gezamenlijk afspraken op het gebied van gezondheid en welbevinden. Het doel is het bevorderen en behouden van de fysieke en mentale gezondheid vanaf het prille begin, de eerste 1000 dagen (van -10 maanden tot en met twee jaar) van kinderen, waarbij specifieke aandacht uitgaat naar mensen in een kwetsbare positie. Hiermee wordt bijgedragen aan de beweging Positieve gezondheid; van ziekte en zorg naar gezondheid en preventie.

Op basis van het landelijke GALA worden gemeenten gevraagd een lokaal integraal plan te ontwikkelen. Gemeenten konden tot 1 april 2023 bij de Rijksoverheid aangeven aan welke thema's binnen het GALA de gemeente lokaal gaat werken. Noordoostpolder heeft alle thema's aangevraagd bij de Rijksoverheid. Het Rijk stelt een financiële impuls beschikbaar om de doelstellingen van het GALA te behalen. Om deze financiële impuls in de periode 2024 tot en met 2026 te ontvangen moet de gemeente een lokaal integraal plan opstellen. Dit collegevoorstel gaat over het lokale plan van aanpak GALA.

Doelstelling

Het bereiken van een gezonde generatie in 2040.

Argumenten

1.1. Het lokale GALA sluit aan bij lokaal vastgestelde beleidsplannen

De afgelopen jaren zijn een aantal beleidsplannen ontwikkeld en/of herijkt. Met het GALA sluiten we aan bij het overkoepelende beleidsplan Sociaal Domein, de deelplannen Jeugd, Wmo en Volksgezondheid, de kadernotitie sport en bewegen en de cultuuragenda. Daarnaast sluit het plan aan op het regiobeeld van Flevoland en de visie op gezondheidszorg in Noordelijk Flevoland. Met het GALA versterken we lokaal vastgesteld beleid.

1.2. Het GALA sluit aan bij het landelijke akkoord

De activiteiten in het lokale GALA sluiten aan bij de afspraken uit het landelijke akkoord. We geven een impuls aan het verbeteren van de gezondheid van alle inwoners van Noordoostpolder, met in het bijzonder aandacht voor de situatie van mensen met gezondheidsachterstanden en mensen in een kwetsbare situatie. Daarbij werken we aan weerbare gezonde mensen die opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis.

1.3. Het Rijk stelt tijdelijk budget beschikbaar om het GALA uit te voeren

Door middel van een specifieke uitkering (SPUK) wordt geld geoormerkt beschikbaar gesteld, waarmee het ook gegarandeerd wordt ingezet voor preventie en gezondheidsbevordering. In deze SPUK wordt de financiering voor 15 onderdelen op de thema's sport- en beweegstimulering,

cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en het versterken van de sociale basis gebundeld in één (nieuwe) uitkering. Hiermee stimuleren we de samenhang en integraliteit. In totaal is voor Noordoostpolder in 2024-2026 respectievelijk € 785.320,00, € 785.320,00 en € 622.576,00 beschikbaar. Dit is incidenteel geld. De budgetten zijn opgenomen in de concept meerjarenprogrammabegroting 2024-2027. Het is onduidelijk of er na 2026 budgetten beschikbaar zullen komen voor de uitvoering van deze thema's.

1.4. Ondertekening van het plan van aanpak is een voorwaarde van de Rijksoverheid

Voordat het lokale GALA-plan definitief wordt ingediend bij de Rijksoverheid moet een advies ingewonnen worden bij de kerngroep van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG). Voor 30 september 2023 moet het integrale plan voorgelegd worden aan deze kerngroep. Zij geeft ons vervolgens advies op dit plan. Voor 31 oktober 2023 moet het lokale GALA-plan inclusief positief advies van de kerngroep VNG/VSG ingediend worden bij de Rijksoverheid.

2.1. Dit sluit aan bij de rol en taak van de raad

De gemeenteraad bepaalt de beleids- en financiële kaders. In dit geval sluiten de ambities aan bij eerder vastgesteld beleid met financiële dekking via de SPUK. Daarom hoeft de raad geen apart besluit te nemen over het lokale plan. Het gaat echter wel om een fors bedrag. Daarom vinden we het belangrijk dat de raad geïnformeerd is over dit voorstel. De raad informeren we op 19 september over het lokale GALA-plan door middel van een presentatie tijdens de commissievergadering Samenlevingszaken.

Kanttekeningen

1.1. Enkele thema's staan niet specifiek benoemd in bestaand beleid

Thema's uit het nationale GALA zoals eenzaamheid, welzijn op recept en valpreventie staan niet direct benoemd in bestaand lokaal beleid, maar indirect. Deze thema's sluiten wel aan bij bestaande ambities in bestaand beleid.

Planning/Uitvoering

Na besluitvorming door het College ondertekent wethouder van Amersfoort, middels een volmacht, het plan van aanpak en dienen we het plan voor 30 september 2023 in bij de kerngroep VNG/VSG. De kerngroep geeft ons vervolgens advies over ons plan. Als dit tijdig en volledig is ontvangen wij positief advies. Als er iets ontbreekt neemt de kerngroep contact met ons op, zodat dit aangepast kan worden en de kerngroep een positief advies kan geven. Daarna dienen wij het plan, inclusief positief advies, van de kerngroep voor 31 oktober 2023 in bij de Rijksoverheid.

Bijlagen

- Plan van aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) 2024-2026 Noordoostpolder (Liber: 99990000177792)
- Volmacht (Liber: 99990000178404)